

Fylkesmannen i
NORDLAND

- virker til Nordlands beste

Handlingsplan for hubro

Årsrapport 2013

Miljøvernavdelinga

Rapport 2 / 2014

Tittel: Handlingsplan for hubro. Årsrapport 2013. Rapport 2 / 2014.		
Utgiver: Fylkesmannen i Nordland		
Antall sider: 10	ISBN: 978-82-92558-59-1	Dato: 28.04.14
Forsidefoto: Stig Frode Olsen		
Utarbeidet av: Gunnar Rofstad, fmnogro@fylkesmannen.no Mia Husdal, fmnomma@fylkesmannen.no		
Emneord: Hubro <i>Bubo Bubo</i> Handlingsplan for trua arter Årsrapport 2013		
Oppsummering: Hubro er en truet art i Norge og derfor ble det utarbeidet egen handlingsplan for arten i 2009 og Fylkesmannen i Nordland har fulgt opp planen siden oppstart. I 2013 startet arbeidet med revidering av handlingsplanen og Norsk Institutt for Naturforskning fikk i oppdrag å oppdatere deler av handlingsplanen. Etter revidering vil det være et faggrunnlag for hubro hvor handlingsplanen vil inngå. Kartlegging ble gjennomført i flere av fylkene med rapportering til ulike fylkesmenn. Overvåkingen for 2013 viste bedre hekkesuksess i Rogaland enn i tidligere år, mens det i Aust - Agder, Telemark og Hordaland var enda en dårlig hekkesesong.		

Forord

Direktoratet for naturforvaltning har utarbeidet en nasjonal handlingsplan for hubro. Handlingsplanen var ferdig i 2009 og virker i perioden 2009-2013 før den revideres i løpet av 2014. Fylkesmannen i Nordland har fått det nasjonale koordineringsarbeidet med handlingsplanen og har derfor utarbeidet årlige rapporter som oppsummerer foregående års tiltak.

Fra slutten av 1800- tallet gikk bestanden av hubro kraftig tilbake i Norge og i dag er hubroen på den norske rødlista som sterkt truet (EN). Hubroen var tidligere en alminnelig hekkefugl i hele Norge opp til og med Troms. I dag er hovedutbredelsen langs kysten fra Aust-Agder til Helgelandskysten i Nordland med siste estimat på 356 – 607 par (Jacobsen og Røv 2007).

Handlingsplanen lister opp mange tiltak som skal igangsettes for å hjelpe hubroen, men hovedvekten ligger på kartlegging, overvåking og tiltak for å forhindre elektrokusjon (strømgjennomgang). Det er behov for å gjennomføre tiltakene i handlingsplanen i store deler av landet og utfordringene varierer fra værutsatte kyststrøk til utilgjengelige bergvegger i innlandet.

Innhold

1.	Revidering av handlingsplanen	5
2.	Nasjonal referansegruppe.....	5
3.	Kartlegging.....	5
4.	Overvåking.....	6
5.	Informasjon	7
6.	Forvaltningsplan for Hubro i Lurøy kommune	7
7.	Tilskuddsordning for tiltak på kraftlinjenettet	7

1. Revidering av handlingsplanen

Første utgave av handlingsplanen for hubro ble vedtatt i 2009. Ansvaret for å følge opp dette arbeidet ble lagt til Fylkesmannen i Nordland. Ansvarlig saksbehandler hos Fylkesmannen i Nordland har vært Mia Husdal.

Handlingsplanen hadde en tidsramme fram til og med 2013.

Ny revidert utgave av handlingsplanen skal foreligge 2014. I 2013 ble det skrevet kontrakt med Norsk institutt for Naturforskning (ved Karl-Otto Jakobsen) om å utarbeide en oppdatert versjon av fagdelen av handlingsplanen. Forvaltningsdelen av den reviderte handlingsplanen skal føres i pennen av Fylkesmannen i Nordland (ved Mia Husdal).

Den oppdaterte fagdelen av handlingsplanen skal behandle alt nytt om hubroens biologi, trusselfaktorer, bestandsutvikling og prioriterte tiltak.

Foruten dette ønsker man fokus på effekter av miljøgifter, mulige positive effekter av tilleggsforing, og mulige negative effekter av kråkefugl. Dessuten mer utdypende oppsummering av kriterier som ble benyttet ved utvelgelse av stolper ved forsøk med å redusere elektroksjon i Spania og mer utdypende behandling av samspillet mellom hubro, vånd og utgangersau. Til slutt ønsker man en mer utdypende behandling av resultatene fra Prosjekt Hubro på 1980-tallet.

1. Nasjonal referansegruppe

Det årlige møtet i den nasjonale referansegruppen ble i 2013 avholdt på Sleneset, Lurøy 26. – 27. august. Gruppens faste medlemmer består av:

- Miljødirektoratet
- Energi Norge

- Norsk Ornitologiske Forening (NOF)
- Norsk Vassdrags- og Energidirektorat (NVE)
- Norges Skogeierforbund (fra 2011)

I tillegg deltok representanter fra Høyskolen i Hedemark, Lurøy kommune, Norsk institutt for naturforskning (NINA), Fylkesmannen i Hordaland, Statens naturoppsyn og Rødøy/ Lurøy kraftverk. Representantene for Energi Norge og Norsk ornitologisk forening deltok ikke.

Viktige tema for møtet var som vanlig en statusgjennomgang for handlingsplanen. Det ble også fokusert på forholda i Lurøy kommune, både status for hubroen i Solværøyan og erfaringer med kartlegging av farlige stolpekonstruksjoner i Lurøy og erfaringer med tiltak på linjenettet i Lurøy og tilsvarende i Hordaland fylke. Mye tid ble også brukt i forhold til å få innspill på tema som burde utredes i den reviderte utgaven av handlingsplanen. Miljødirektoratet påpekte at dette produktet heretter skal betegnes som faggrunnlag; handlingsplan skal knyttes til at hubro som prioritert art etter naturmangfoldloven.

2. Kartlegging

Den nasjonale kartlegginga i regi av NOF ble avslutta i 2012. Kartlegginga skal deretter videreføres i regi av fylkesmennene.

I regi av fylkesmannen i Nordland ble det gjennomført sjekk og nyleiting av noen hubrolokaliteter nord i Lurøy og i Rødøy. Det ble funnet spor av hubro på 3 av 9 undersøkte lokaliteter.

Resultatene fra kartlegginger i andre fylker er rapportert inn til den enkelte fylkesmann. Dataene blir registrert i Rovbase hos Miljødirektoratet.

I 2013 ble det over handlingsplanen gitt tilskudd til fylkesmennene i Telemark, Oppland, Hordaland, Buskerud, Vest-

Agder og Sør Trøndelag for kartlegging av hubro i respektive fylker.

3. Overvåking

Norsk ornitologisk forening ble i 2013 innvilget et tilskudd på kr 330.000,- til overvåking av hubro. Det var da 4 overvåkingsområder som var pekt ut; ett område i Rogaland (21 lokaliteter), ett område i Telemark (19 lokaliteter), ett område i Aust-Agder (20 lokaliteter) og ett område i Hordaland (19 lokaliteter).

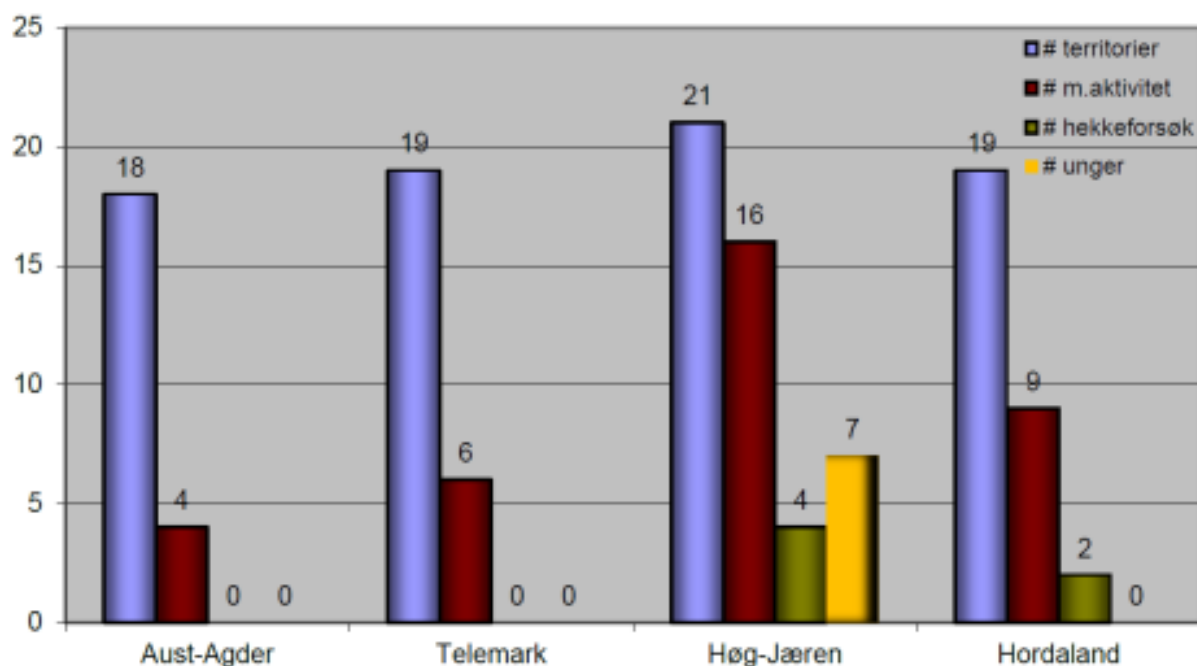
Det er lagt vekt på at områdene skal ha ulike habitat og være lokalisert geografisk fra hverandre, for å gjenspeile noe av den variasjonen for hubroen i Norge. Overvåkingen består av to deler. Den første delen består av lytting og lokalisering av territorier. Lyttingen er også svært viktig for å lokalisere alternative reirhyller der hubroene har flyttet på seg. Del to består av bekrefting av konkrete hekkefunn, ringmerking av unger og innsamling av biometriske data og prøvetaking. Satellitt-telemetri og genetiske analyser inngår også i

overvåkingen.

I 2013 ble det i Rogaland påvist hubro på 18 av lokalitetene og hekkinger på 4 av disse og en sannsynlig hekking, i Telemark ble det påvist hubro på 6 av lokalitetene, men ingen vellykket hekking, i Aust-Agder ble det påvist hubro på 5 av lokalitetene, men ingen vellykket hekking, og i Hordaland ble det påvist hubro på 9 av lokalitetene. På 2 av disse lokalitetene ble det påvist hekkeforsøk, men hekkingen ble avbrutt i begge tilfeller

I 2013 ble det i regi av høgskolen i Hedmark gjennomført kartlegging i Solvørøyene i Lurøy. Resultatet av denne overvåkingen rapporteres direkte til Miljødirektoratet.

Figur 1. Oversikt over antall territorier (blå søyler), antall territorier med registrert aktivitet (røde søyler) og antall registrerte hekkinger (grønne søyler) i de fire overvåkingsområdene i 2013 (etter Øien m.fl. 2014).

4. Informasjon

Det er ikke utarbeidet noe nytt informasjonsmaterieell i 2013, men hubrosidene er fortsatt i bruk på www.fylkesmannen.no/hubro. I løpet av 2014 vil sidene flyttes over til ny server og få nytt utforming.

5. Retningslinjer for hogst

Norges skogeierforening utarbeida på slutten av 2011 retningslinjer for hensyn til hubro ved hogst og skogbrukstiltak. Svein M. Søgner fra Norges skogeierforbund refererte litt fra erfaringer med denne på møte i referansegruppa.

Skogeierforbundet og Fylkesmannen i Hordaland har vurdert mulige konflikter mellom skogbruk og hubro. Av 103 lokaliteter er det kun i 3 lokaliteter det kan bli konflikt. Konflikten synes størst i forhold til ferdsel og dette ordnes greiest ved at hogstperioden flyttes til høsten

6. Forvaltningsplan for Hubro i Lurøy kommune

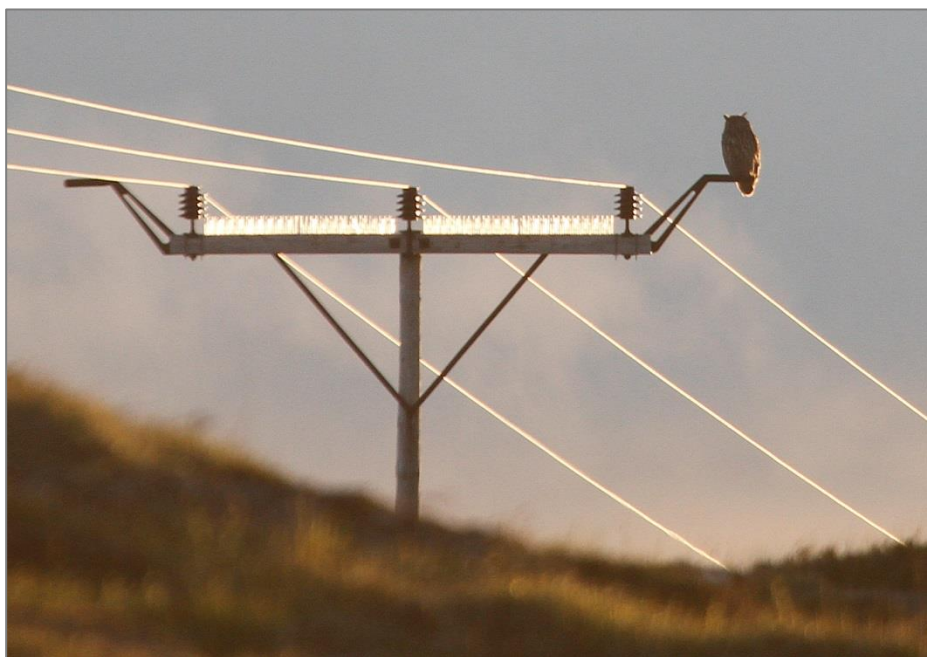
Det har vært lite progresjon i dette arbeidet i 2013. Lurøy kommune ønsket at dette arbeidet skulle stilles i bero til klagen fra Nord Norsk vindkraft på avslaget på konsesjonssøknaden om etablering av vindmøllepark i Slenesområdet, var sluttbehandlet i Olje- og energidepartementet.

7. Tilskuddsordning for tiltak på kraftlinjenettet

Fra og med 2012 har det årlig vært stilt til disposisjon midler rettet mot tiltak på linjenettet for å redusere muligheten for elektrokusjon/påflyginger av Hubro.

For 2013 ble det utbetalt slike midler til følgende kraftselskap for å ha gjennomført tiltak på linjenettet: Sira-Kvina kraftverk, Agder Energi, Bergenshalvøens kommunale kraftselskap (BKK), Hurum kraftverk, Rødøy-Lurøy kraftverk og Ilstad Nett og følgende fylkesmann ble tildelt midler for å ha planlagt tiltak som bør gjennomføres: Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Telemark og Oppland.

Samle over denne tilskuddsordningen ble det i 2013 utbetalt litt over 3 mill.

Figur 2. Hubro på sittepinne i Solværøyene i Nordland Foto: Jan Ove Gjershaug

9. Litteratur

Flere av rapportene ligger på www.fylkesmannen.no/hubro .

Direktoratet for naturforvaltning 2008. *Handlingsplan for hubro Bubo bubo*. Rapport 2009-1

Kålås, J A., Viken, Å. Henriksen, S & Skjelseth, S. (red.) 2010. *Norsk Rødliste for arter 2010*. Artsdatabanken, Norge.

Oddane, B. Undheim, O. & Undheim, O. 2008. *Kartlegging av hubro på Høg-Jæren- våren 2008*. Naturforvalteren AS. Rapport 2008-3.

Øien, I.J., Gunleifsen, L., Oddane, B., Steen, O.F. & Steinsvåg, M.J. 2014. *Overvåking av hubro i Norge i 2013*. NOF-notat 2014-10. 14s..

Statens hus

Moloveien 10

tlf: 75 53 15 00 || fax: 75 52 09 77

fmnopost@fylkesmannen.no

www.fmno.no

ISBN nummer: 978-82-92558-59-1

www.twitter.com/FMNordland || www.facebook.com/FylkesmannenNO